

1.2 Realna rast bruto domačega proizvoda

Bruto domači proizvod se je tudi v letu 2013 (-1,1 %) zmanjšal in za približno desetino zaostajal za ravno iz leta 2008. Izvoz je ostal edini dejavnik, ki je pomembno pozitivno prispeval h gospodarski aktivnosti, njegova rast pa se je z začetkom okrevanja evropskega gospodarstva lani okrepila. Kljub temu je bil prispevek salda menjave s tujino manjši kot v predhodnem letu, saj se je ob manjšem padcu domače potrošnje povečal uvoz. Manjši padec domače potrošnje je bil predvsem posledica skromne rasti bruto investicij v osnovna sredstva, manj občuten je bil padec zasebne potrošnje, nekoliko pa se je poglobil padec državne potrošnje.

Realna rast izvoza se je lani okrepila zaradi začetka gospodarskega okrevanja v EU ob siceršnji upočasnitvi rasti zunaj EU. Rast izvoza je lani znašala 2,9 %, kar je 2,3 o. t. več kot predhodno leto, okrepila pa se je zaradi rasti izvoza blaga. Po padcu v letu 2012 se je lani povečal izvoz blaga v EU,¹ rast zunaj EU pa se je upočasnila. Med najpomembnejšimi trgovinskimi partnericami se je nekoliko zmanjšal izvoz v Nemčijo in Francijo, rast izvoza v Avstrijo se je nadaljevala, po padcu v letu prej se je povečal izvoz v Italijo ter nekoliko tudi na Hrvaško, rast izvoza v Rusijo pa se je upočasnila. K skupni rasti izvoza blaga sta tudi lani največ prispevala izvoz medicinskih in farmacevtskih izdelkov ter izvoz nafte in naftnih derivatov.² Realna rast izvoza storitev (2,6 %) pa se je lani upočasnila, k rasti pa sta sicer največ prispevala izvoz posredovanj in gradbenih storitev. Po občutnem padcu v letu 2012 se je realni uvoz blaga in storitev lani povečal, kar je bilo predvsem povezano z uvozom opreme za gradnjo energetskega objekta in večjim uvozom osebnih avtomobilov.

Ob nadaljnji zaostritvi razmer na trgu dela in zaostrenih javnofinančnih razmerah se je potrošnja gospodinjstev in države tudi lani zmanjšala. Padec potrošnje gospodinjstev (-2,7 %) se je sicer upočasnil. Ob nadaljnem zmanjšanju povprečne bruto plače in števila prejemnikov plač so se tudi lani zmanjšala sredstva za zaposlene. Socialni transferji so se zmanjšali nekoliko manj kot predhodno leto zaradi rasti števila upravičencev v začetku leta, zlasti upokojenecv. Lanski poglobljen padec državne potrošnje (-2,0 %)

je bil posledica občutnejšega zmanjšanja sredstev za zaposlene, saj so ukrepi za zmanjšanje plač, sprejeti leta 2012, lani delovali celo leto, poleg tega so bili sprejeti tudi dodatni ukrepi. Po upočasnitvi rasti v predhodnem letu pa se je lani število zaposlenih v sektorju država prvič tudi zmanjšalo.

Lanska skromna rast bruto investicij v osnovna sredstva je bila zlasti posledica nakupa opreme za investicijo v energetske objekt. Bruto investicije v osnovna sredstva so se po štirih letih zmanjševanja lani nekoliko povečale (0,2 %), a so bile za skoraj polovico manjše kot v letu 2008. Pri investicijah v zgradbe in objekte je bil nekoliko manjši padec kot v letu 2012, tako da je bila skupna rast posledica rasti investicij v opremo in stroje, kar je bilo zlasti povezano z investicijo v energetske objekte. Sprememba zalog je ponovno negativno prispevala k spremembi BDP (-0,5 o. t.), vendar precej manj kot v predhodnem letu.

Bruto domači proizvod na ravni EU-28 se je lani nekoliko povečal. Povečanje (za 0,1 %) je bilo ob sicer manjšem pozitivnem prispevku salda menjave s tujino kot v predhodnem letu posledica manjšega padca domače potrošnje, zlasti zasebne. Gibanje BDP je bilo v osemnajstih državah članicah boljše kot v predhodnem letu, med pomembnejšimi državami so imeli lani nižjo rast zlasti v Nemčiji in Avstriji. BDP na ravni EU-28 je tako po dveh letih padanja lani za povprečno ravno iz leta 2008 zaostajal za 1,9 %, v desetih članicah jo je presegal, v le dveh državah (Grčija in Hrvaška) pa je za njo zaostajal bolj kot v Sloveniji (-9,2 %).

¹ Z vstopom Hrvaške v EU se je spremenil tudi njen status pri statističnem spremljanju blagovne menjave med Slovenijo in Hrvaško. Da bi zagotovili primerljivost podatkov, smo enako kot SURS Hrvaško upoštevali kot članico EU od januarja 2012, čeprav takrat še ni bila.

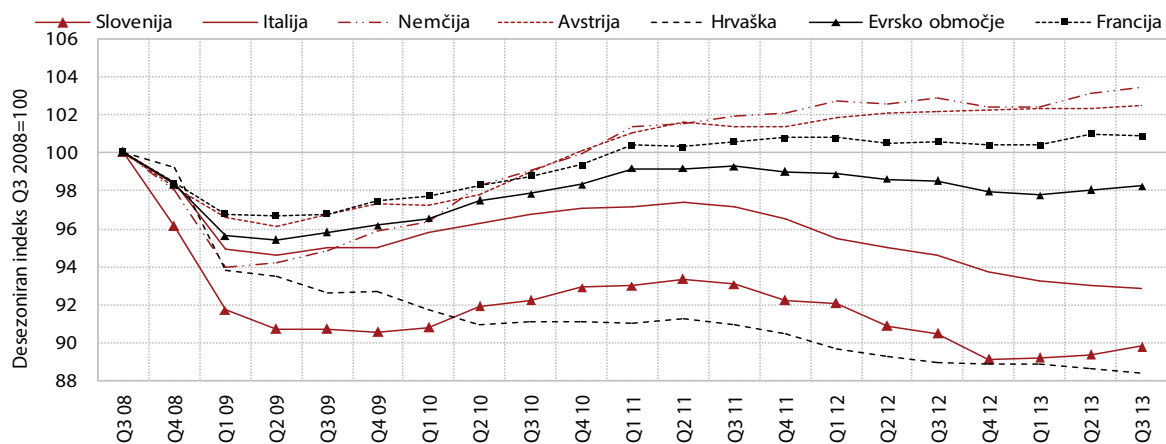
² Gre za ponovni izvoz prej uvoženega blaga.

Tabela: Prispevek komponent izdatkovne strukture k spremembi bruto domačega proizvoda, Slovenija

	1996	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Realna rast BDP, v %	3,6	4,3	4,0	5,8	7,0	3,4	-7,9	1,3	0,7	-2,5	-1,1
Prispevek k rasti BDP, v o. t.											
Blagovni in storitveni saldo s tujino (izvoz-uvoz)	0,3	2,5	2,2	0,2	-2,0	0,1	2,6	1,8	1,0	3,8	1,3
- Izvoz blaga in storitev	1,4	6,2	6,1	7,8	9,1	2,8	-10,9	6,0	4,7	0,4	2,2
- Uvoz blaga in storitev	1,1	3,7	3,9	7,6	11,2	2,6	-13,5	4,3	3,6	-3,4	0,9
Domača potrošnja skupaj	3,3	1,7	1,8	5,7	9,0	3,2	-10,5	-0,5	-0,3	-6,3	-2,4
- Zasebna potrošnja	1,9	0,4	1,1	1,5	3,3	1,2	-0,1	0,8	0,4	-2,7	-1,5
- Državna potrošnja	0,5	0,6	0,7	0,8	0,1	1,0	0,5	0,3	-0,3	-0,3	-0,4
- Bruto investicije v osnovna sredstva	1,9	0,7	0,7	2,6	3,5	2,0	-6,8	-3,5	-1,1	-1,5	0,0
- Spremembe zalog	-1,0	0,0	-0,7	0,7	2,0	-0,9	-4,1	1,9	0,6	-1,8	-0,5

Vir: SI-STAT podatkovni portal – Nacionalni računi, 2014.

Slika: Bruto domači proizvod v Sloveniji in najpomembnejših trgovinskih partnericah

Vir: Eurostat Portal Page – Economy and Finance – National Accounts, 2014.